

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИЙ ТА ЛІНГВОПОЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОЕЗІЇ Е. Е. КАММІНГСА *I CARRY YOUR HEART WITH ME*

Морозова Г. К.,

Київський університет імені Бориса Грінченка,
вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, 04053
hkmorozova.te@gmail.com
ORCID iD 0000-0002-4939-3197

Статтю присвячено лінгвостилістичному та лінгвопоетичному аналізу поезії "i carry your heart with me" американського поета Е. Е. Каммінгса на рівнях семіотики та метасеміотики. Також у роботі висвітлено сутність та структуру лінгвостилістичних та лінгвопоетичних особливостей та аспектів художнього тексту, уточнено механізми створення естетичного впливу на читача. Досліджено основні закономірності використання Е. Е. Каммінгсом прийомів і засобів для реалізації концепції автора та складових ідейно-художнього змісту, естетико-образної функції слова.

Ключові слова: лінгвопоетика, лінгвостилістика, семіотика, метасеміотика, девіація, Е. Е. Каммінгс.

Halyna Morozova

Linguostylistic and linguopoetic analysis of E. E. Cummings' *I carry your heart with me*

Article deals with linguostylistic and linguopoetic analyses, which emerged in the middle of the previous century and were developed by the world's leading linguists. Linguostylistics and linguopoetics are interdependent branches of linguistics. The first one consists of three levels: semiotic, metasemiotic and metametasemiotic. At first literary text is examined at phonetic, lexical and grammatical levels, where each word is considered separately. The second level analyses each language unit in combination with others. At this point attention is drawn to metaphors and other figurative expressions. Metametasemiotic level is also known as linguopoetic analysis of the literary text. It is a vertical analysis, which identifies main tools for creating the aesthetic effect of poetry on reader.

E. E. Cummings is an American poet, essayist, and playwright. His poetry is known for the frequent use of graphic, lexical and grammatical deviations, as well as phonetic and lexical parallelism. This article offers an outline of linguopoetic and linguostylistic analyses of E. E. Cummings' poem "i carry your heart with me" according to the described system at semiotic, metasemiotic and metametasemiotic levels.

The results of linguostylistic analysis describe elements that draw readers' attention. Hence, the main tools the author uses at semiotic level are decapitalization, assonance and alliteration, which create rhythm in the poem. Enjambment compensates for the lack of punctuation. Metasemiotic analysis singles out metaphors based on the comparison of the you-character with symbolic images of the sky, heart, tree and others. Linguopoetic analysis outlines elements that draw readers' attention and bring forth aesthetic function of the poem.

Key words: linguostylistics, linguopoetics, semiotics, metasemiotics, deviation, E. E. Cummings.

Вступ. Лінгвостилістика як розділ мовознавства розвивалась під впливом досліджень Р. Якобсона і Я. Мукаржовського, Ш. Балі, Дж. Ліча, А. А. Ліпгарта, В. Я. Задорнової, В. В. Виноградова та ін. [2; 14; 18; 19]. Завдяки чіткому розмежуванню предметів дослідження у 1960–70-х роках лінгвістика художнього тексту відокремилась від мовознавства як майже сформована самостійна наука, зародивши лінгвопоетику як окрему галузь мовознавства [6,

230]. У той самий час почала формуватися система лінгвостилістичного та лінгвопоетичного аналізу, яка до сьогодні продовжує удосконалюватись, що і робить наше дослідження *актуальним*. Метою цієї розвідки є проведення лінгвостилістичного та лінгвопоетичного аналізів на матеріалі поезії видатного американського письменника Е. Е. Каммінгса *i carry your heart with me* та дослідження форми, змісту і стилістичного забарвлення.

Критичний огляд теоретичної бази досліджень. У середині минулого століття в мовознавстві виокремилась галузь, яка займалась не тільки стилістикою тексту, а й досліджувала механізм утворення його естетичної функції, який впливає на читача. За об'єкт дослідження цієї галузі, тобто майбутньої лінгвопоетики, береться не просто слово, а «сукупність художніх засобів для реалізації концепції автора» [6, 230]. Задля зручності використання визначення вводиться більш стисле поняття «образність», себто засоби творення образу.

У 1988 р. А. М. Науменко пропонує ввести в понятійний апарат термін «лінгвопоетика», який означає поєднання лінгвістичної форми слова з його екстралінгвістичним змістом. Під поняттям *екстралінгвістичний зміст* або *чинник* розуміють задум, ідею автора, тему, проблему, які він хоче розкрити і донести читачеві [7, 21–22].

В. Я. Задорнова дає визначення лінгвопоетиці як розділу філології, що вивчає естетичні властивості мовних одиниць, яких вони набувають в художньому контексті. На відміну від «прямого» сприйняття нехудожнього тексту, в якому мовні одиниці, їх зміст та форма вираження є одним цілим, сприйняття та аналіз художнього тексту складається з декількох рівнів. За словами дослідниці, текст стає предметом лінгвопоетичного аналізу лише після реалізації ідейно-художнього задуму автора [4, 116]. В. Я. Задорнова пропонує лінгвістичний аналіз тексту, який може бути застосований виключно на художніх творах. Л. С. Карпова виділяє інший метод лінгвопоетичного дослідження, який розповсюджується на усі види текстів.

Дж. Ліч та М. Шорт зазначають, що у віршованих художніх творах естетичний ефект створюється завдяки творчій маніпуляції над лінгвістичним кодом [16, 2]. В прозових текстах естетичний ефект досягається через створення певних образів, їх характеру, опису навколишнього середовища героїв.

Лінгвопоетика та лінгвостилістика є взаємозалежними галузями мовознавства. За В. Я. Задорною, лінгвостилістичний аналіз складається з трьох рівнів — семіотичного, метасеміотичного та метаметасеміотичного. Перший включає в себе детальний розбір кожного слова як окремої мовної одиниці. Цей рівень також відомий як метод повільного читання, метою якого є приділення достатньої уваги кожному слову, його ролі в мовній парадигмі, можливим значенням, незалежно від поєднання зі словами-сусідами [3, 117]. На цьому етапі аналіз здійснюється на трьох основних рівнях мови: фонетичному (наявність алітерацій, асонансів, дисонансів, рими, ритму, наголосів), лексичному (тавтологія, афіксація, неологізми, оказіоналізми, конверсія) та граматичному.

Другий рівень лінгвостилістичного аналізу розглядає кожну мовну одиницю в поєднанні

з іншими [2, 23; 3, 117]. Наприклад, зміну значення окремого слова у словосполученні, фразі, реченні або художньому творі в цілому [4, 4]. Одна з відомих категорій лінгвостилістичного аналізу, впроваджена В. Я. Задорною, є категорія «поліфонії слова» [2, 25]. Головною ідеєю полісемії є те, що в кожній окремій ситуації слово постає в одному з можливих його значень, що не створює додаткових перешкод у сприйнятті повідомлення читачем. Проте ця закономірність працює лише у нехудожніх текстах.

Згідно з критерієм «поліфонії слова», у художньому творі одна мовна одиниця може поставати в декількох, а іноді в усіх його можливих значеннях. На метасеміотичному рівні фонетичні, лексичні та граматичні характеристики тексту розглядаються з точки зору стилістичного забарвлення, увага акцентується на образному, метафоричному значенні мовних одиниць.

В. Я. Задорнова виділяє метаметасеміотичний рівень як останній, кульмінаційний етап лінгвостилістичного аналізу. Він являє собою так званий вертикальний аналіз, який вивчає засоби, що створюють естетичний вплив на читача, досліджують ідейно-образну складову твору [4, 4]. Цей рівень включає додаткову інформацію про історичний, літературний періоди написання твору, біографію самого автора, його оточення, світогляд, життєві обставини тощо. Згодом літературознавці зауважили недолік цього аналізу — його суб'єктивізм з боку дослідника, оскільки підсумувавши усі фактори, які мали вплив на автора, науковець по-своєму інтерпретує отриману інформацію виходячи із власного життєвого досвіду.

Дж. Ліч та М. Шорт зазначають, що не існує техніки інтерпретації тексту, яка була б абсолютно неупередженою. Проте важливою умовою якісного лінгвопоетичного аналізу є читання з *відстороненням* [16, 77]. За дослідженням авторів, для того, щоб правильно сприйняти художній текст, потрібно кожен раз читати його наче вперше, не залишаючи без уваги жодний елемент тексту.

К. Ю. Ігнатов зазначає, що перші два рівні аналізу за В. Я. Задорною є підготовкою до лінгвопоетичного аналізу [4, 11–12]. Інакше кажучи, методи метаметасеміотичного аналізу дещо перетинаються з лінгвопоетичним. На відміну від засобів метаметасеміотичного дослідження, лінгвопоетичний аналіз пропонує зосередитися не на особистості автора, а на горизонтальному (лінгвістичному) та вертикальному (соціальному, історичному та культурному) контекстах певного твору [1, 163]. Отже, перші два рівні лінгвостилістичного аналізу є своєрідним підґрунтям для проведення лінгвопоетичного аналізу.

Нижче наведено аналіз поезії Е.Е. Каммінгса *i carry your heart with me* зі збірки *95 Poems*

1958 р. за описаною тривірневою схемою [11, 766].

Методологія дослідження. Е. Е. Каммінгс — американський поет, есеїст, сценарист ХХ ст., тексти якого відомі завдяки частому використанню графічної, лексичної та граматичної девіацій, а також фонетичного, лексичного паралелізму, які поєднують внутрішній та зовнішній зміст його творів [5, 85].

У поезії *i carry your heart with me* також наявні різноманітні стилістичні прийоми та девіації. Крім того, вірш став всесвітньо відомим у 2002 році після його появи в екранізації роману "In Her Shoes" американської авторки Д. Уайнер. Завдяки популяризації твору, він був перекладений професійними лінгвістами багатьма мовами світу [13].

Починаючи з першого рівня, а саме семіотичного аналізу, ми звертаємо увагу на фонетичні, лексичні та граматичні особливості тексту.

Вірш складається з п'ятнадцяти рядків різної довжини, організованих у дві нерівномірні строфи [11, 766]. Для фонетичного рівня характерними є асонанс та алітерація. В рядках 1 і 2 повторюються звуки /i/ та /i/, різниця яких є виключно у довжині звука.

1. i carry your heart with me (i carry it in /aɪ 'kæri juəɹ ha:rt wið mi (aɪ 'kæri ɪt ɪn/
2. my heart) i am never without it (anywhere /maɪ ha:rt) aɪ æm 'nevə wɪ'θaʊt ɪt ('eni, weɪ/

Аналогічно відбувається чергування схожих за звучанням і вимовою голосних звуків /æ/, /ɛ/ та /ə/ в рядках 8 і 9:

8. and it's you are whatever a moon has always meant /ænd ɪts ju ɑr ,wʌ'tɛvə ə mun hæz 'ɔl, weɪz mənt/
9. and whatever a sun will always sing is you /ænd ,wʌ'tɛvə ə sʌn wɪl 'ɔlweɪz sɪŋ ɪz ju/

Також для цього твору характерна алітерація.

В рядках 5 та 6 повторюється звук /f/:

5. i fear /aɪ fiə/
6. no fate (for you are my fate ... /nəʊ feɪt (fɔr ju ɑr maɪ feɪt.../

Наприклад, в рядках 6, 7 повторюється звук /w/:

6. no fate (for you are my fate, my sweet) i want /nəʊ feɪt (fɔr ju ɑr maɪ feɪt, maɪ swi:t) aɪ wʌnt/
7. no world (for beautiful you are my world, my true) /nəʊ wɜ:rlɔd (fɔr 'bju:tɪfəl ju ɑr maɪ wɜ:rlɔd, maɪ tru:)/

У рядках 11 та 12 повторюється звук /ð/:

11. (here is the root of the root and the bud of the bud

/hiə ɪz ðə rut ʌv ðə rut ænd ðə bʌd ʌv ðə bʌd/

12. and the sky of the sky of a tree called life; which grows

/ænd ðə skaɪ ʌv ðə skaɪ ʌv ə tri kɔld laɪf; wɪʃ grəʊz/

Анафору знаходимо на початку 1, 3, 5 рядків в повторенні займенника *i* (англ. «я»):

1. i carry your heart with me (i carry it in
2. my heart) i am never without it (anywhere

3. i go you go, my dear; and whatever is done

4. by only me is your doing, my darling)

5. i fear

Рядки 6 і 7 починаються з *no*:

6. **no** fate (for you are my fate, my sweet) i want

7. **no** world (for beautiful you are my world, my true)

Подальші анафори знаходимо у 8 і 9 у повторенні *and* та *here is* у 10 та 11 рядках.

Віршований розмір у вірші не має чіткої структури. Для прикладу, нижче наведена схематична структура наголосів першої строфи (рис. 1).

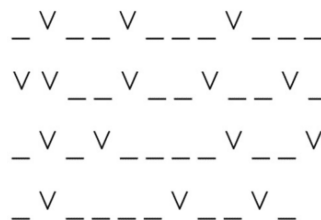

Рис. 1. Наголоси

Для лексичного аспекту вірша характерна відсутність неологізмів, оказіоналізмів та конверсій, які властиві поетичному стилю Е.Е. Каммінгса [5, 85]. З іншого боку, вірш побудований на повторах. Наприклад, перші і останні рядки однакові:

1. i carry your heart with me (i carry it in
2. my heart) ...

15. i carry your heart (i carry it in my heart)

Паралельні конструкції *no im.* (*for прикм. are my im., my im.*) наявні в другій строфі:

6. ... (for you are my fate, my sweet)
7. ... (for beautiful you are my world, my true)

Повтори також знаходимо у фразях *the root of the root, the bud of the bud, the sky of the sky*.

Граматична площина вірша також містить елементи девіації. Автор змінює прямий порядок слів, який мав би відповідати схемі subject-verb-complement, на complement-subject-verb. Також звертання *my fate, my sweet* та *my world, my true* розміщено не на початку речення, а в кінці.

7. ... (for beautiful you are my world, my true)

Характеристикою, властивою поетичному стилю Е. Е. Каммінгса, є реалізація прийомів графічної девіації [5, 85; 17]. В поезії *I carry your heart* пунктуація хаотична. Автор уникає використання крапок, проте активно вживає коми, крапки з комою і дужки. Крім того, декапіталізовані початки речень, рядків вірша та займенник першої особи однини, які в англійській мові пишуться з великої літери. Енжамбеман також характерний для цього твору. Наприклад, 5 рядок складається з двох слів *i fear*, а продовження думки знаходиться у наступному рядку. Отже, відсутність розділових знаків, енжамбеман та декапіталізація створюють ілюзію безперервного потоку думки.

На метасеміотичному етапі аналізуємо прийоми виразності у творі. Особлива увага приділяється саме метафорам, іронії та парадоксам.

Одним із поширених прийомів, властивих поетичній манері автора, є гіпербола. Вона виражена в прислівниках та неозначених займенниках:

2. *i go you go, my dear; and whatever is done*

3. *by only me is your doing, my darling).*

Твір побудовано на метафоричних порівняннях. Наприклад, перша і головна метафора, яка розпочинає і закінчує вірш, ототожнює *heart* із матеріальним об'єктом, який можливо носити з собою. Словосполучення *your heart* постає збірним образом людських чеснот, життєвих поглядів, системи цінностей, відданості, а також асоціюється з поняттями *любов* і *душа* [10, 232]. Оксфордський словник сполучень надає ряд дієслів, які використовуються з іменником *heart*, серед яких відсутнє дієслово *carry* [20]. Отже, метафора *i carry your heart with me* може означати душевну єдність та постійне обмірковування головного героя персонажа *you*.

Наступні метафори будуються на порівнянні уособленого *you* з символічними об'єктами. Проста метафора *you are my fate* (англ. «ти моя доля») ототожнює *you* із абстрактним поняттям *fate* (англ. «доля»). У світовій літературі символічне значення *доля* уособлює щось невідоме та неминуче. Отже, метафоричне порівняння *you* з *fate* свідчить про переконання головного героя, що вони призначені один для одного. Як і попередня, метафора *you are my world* символізує залежність головного персонажа *i* від персонажа *you*.

You are whatever a moon has always meant and whatever a sun will always sing — складна метафора. Її частиною є персоніфікація *moon* та *sun* (англ. «місяць», «сонце»), яка приписує їм людські властивості: місяць отримує здібність мислити, гадати, роздумувати, мати на увазі, а сонце — співати [10, 308, 480].

Іншою характерною особливістю цього вірша є використання символів. Символ місяця видається одним із провідних в світовій літературі. Спершу, згідно з біблійними текстами, місяць постає одним з величних світил, що були поставлені Богом на початку творення світу. У давньогрецькій літературі він порівнюється з нічним сонцем, царицею ночі, примарою світла, є початковою точкою відліку тижні та місяця [15, 129–131]. Так само і сонце існує від початку світу, постає головним джерелом світла вдень, а отже ці властивості переносяться і на суб'єкт закоханості головного героя [15, 209]. Місяць і сонце також інтерпретуються як символ батьківства — батько й матір, або протистояння світла і темряви, добра і зла. Символічним є граматичний час, використаний в описі цих двох космічних тіл: про місяць йдеться в минулому часі, що символізує пройдений етап життя, а про сонце — у майбутньому, тобто час, який ще чекає на закоханих.

Наступні метафори будуються навколо символу *life*, тобто життя. *Life* (англ. «життя») ото-

тожнюється з *deepest secret* (англ. «найглибший секрет»), *the root of the root* (англ. «корінь кореня»), *the bud of the bud* (англ. «брунька бруньки»), *the sky of the sky* (англ. «небо небес»). Символ *root* (англ. «корінь») є прообразом першопричини, зародження, початкової точки світу. Символ *root* (англ. «корінь») тісно пов'язаний з символом *tree* (англ. «дерево»), яке в літературі ілюструє квітучість, родючість або ж є уособленням окремої людини чи сім'ї [15, 219]. *Bud* (англ. «брунька») символізує ніжність, красу, залежність від сприятливих обставин. *Sky* (англ. «небо») виступає символом миру, мрій та раю [10, 455]. Повторення кожного з цих символів подвоює їх значення, надаючи емоційного забарвлення та яскравішого ритмічного малюнку [8, 459].

У лінгвопоетичному аналізі або на метамета-семіотичному рівні аналізу за В. Я. Задорною, головною метою є зрозуміти і декодувати ідейно-образні поняття, вкладені автором у його твір.

За К. Ю. Ігнатовим, лінгвопоетичний аналіз художнього твору виділяє три види образу відповідно до їх функцій. Це образ-уявлення, образ-персонаж та образ-голос. Образ-уявлення — чуттєві образи предметів та елементів реальності, які оточують образ-персонаж, але не взаємодіють з ним безпосередньо. Образ-персонаж — той, «чий внутрішній світ відкривається перед читачем. Образ-голос — ліричний суб'єкт, чия система цінностей, світосприйняття стають джерелом внутрішньої єдності переживань...» [4, 11–12].

У поетичному тексті Е. Е. Каммінгса *i carry your heart* мова йде від першої особи і представляє собою монолог-звернення закоханої людини до персонажа *you*. У творі відсутні імена, вживаються виключно займенники *i* та *you*. Сам автор, говорячи про себе, використовує декапіталізоване *i*. Одне із можливих пояснень цьому є повне емоційне «занурення» персонажем *i* в персонаж *you*, який став для першого сенсом життя. Аналізуючи головну думку поезії *i carry your heart with me*, персонаж *i* демонструє, як *you* стало для нього всім, як він подумки перебуває разом з ним/нею і таким чином губить себе.

Образ-персонаж — це *i*, який розкриває свої почуття. Завдяки тому, що замість імен автор використав займенники першої і другої особи, кожен читач може поставити себе на місце *i*.

Образом-голосом у творі також виступає сам автор. Щоб зрозуміти образ-уявлення, потрібно проаналізувати другорядні елементи твору, оточення головного героя. Проте, події віршу не відбуваються у конкретному приміщенні, місті або навіть країні. Автором описується його внутрішній почуття, емоції, активно працює його уява. Тому, як висновок, образом-уявою виступає внутрішній світ самого автора.

Результати дослідження. Поезія Е. Е. Каммінгса була проаналізована на семіотичному та мета-

семіотичному рівні. Також лінгвопоетичний аналіз дав змогу ідентифікувати ідейно-образний зміст тексту.

Семіотичний рівень лінгвостилістичного аналізу показав, що основними прийомами є декапіталізація, асонанс та алітерація, які надають віршу ритм. Енжамбеман, в свою чергу, компенсує відсутність пунктуації. Метасеміотичний аналіз виокремив основні метафори, побудовані на порівнянні персонажу *you* з символічними образами неба, серця, дерева та ін. Лінгвопоетичний аналіз виділив три образи-персонажі твору — персонаж-*i*, персонаж-*you* та персонаж-голос, яким є сам автор.

У вірші не гадаються власні імена або займенники, що вказували б на гендерну приналежність

образів. Завдяки такому прийому, кожен читач має змогу поставити себе на місце *i*, який відкриває свої почуття коханій людині, або *you*, любов до якого виспівується у творі.

Символи серця, долі, неба, коренів та дерева життя є універсальними для різних культур усіх часів. Яскраве емоційне забарвлення створюється завдяки вживанню гіперболізованих прислівників та займенників.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У статті було проаналізовано поезію Е. Е. Каммінгса *i carry your heart with me*. Подальшою перспективою розвідки є емпіричне дослідження сприйняття поетичної збірки *95 Poems* Е. Е. Каммінгса носіями мови порівняно з його сприйняттям неангломовними читачами.

ДЖЕРЕЛА

1. Гюббинет И. В. Основы филологической интерпретации литературно-художественного текста / Ирина Владимировна Гюббинет. — Москва : МГУ, 1991. — 205 с.
2. Задорнова В. Я. Словесно-художественное произведение на разных языках как предмет лингво-поэтического исследования: автореф. дис. ... д-ра филол. наук : спец. 10.02.04 / Задорнова Велта Яновна. — Москва, 1992. — 39 с.
3. Задорнова В. Я. Слово в художественном тексте / Велта Яновна Задорнова // Язык, Сознание, Коммуникация : сб. ст. — 2005. — № 29. — С. 115–125.
4. Игнатов К. Ю. Лингвопоэтический анализ стихотворения 'Bloody Men' by W. Coore / Кирилл Юрьевич Игнатов // Сборник научных и методических трудов кафедры теории преподавания иностранных языков МГУ имени М.В. Ломоносова. — 2008. — № 5. — С. 48–69.
5. Морозова Г. К. Девіація як компонент створення ефекту висунення у поезіях Е. Е. Каммінгса / Г. К. Морозова, Г. В. Чеснокова // *Studia Philologica*. — 2018. — № 10. — С. 80–87.
6. Науменко А.М. Зібрання творів / Анатолій Максимович Науменко. — Миколаїв : ЧДУ імені Петра Могили, 2015. — 472 с.
7. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики): навч. посіб. для ВНЗ / Анатолій Максимович Науменко. — Вінниця : Нова книга, 2005. — 416 с.
8. Українська мова: Енциклопедія [Електронний ресурс] // Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана. — 2005. — Режим доступу : <http://litopys.org.ua/ukrmoiva/um.htm>
9. Чеснокова Г. В. Як виміряти враження від поезії, або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві : [монографія] / Ганна Вадимівна Чеснокова. — К. : Ленвіт, 2011. — 248 с. DOI: 10.13140/2.1.3428.6400
10. Cooper J. C. An Illustrated Encyclopaedia of Traditional Symbols / Jean C. Cooper. — London: Thames & Hudson, 1987. — 208 с.
11. Cummings E.E. Complete Poems, 1904–1962 / Edward Estlin Cummings. — New York: Liveright, 1994. — 1102 p
12. Directions in Empirical Literary Studies: in honor of Willie van Peer / [ed. by S. Zyngier, M. Bortolussi, A. Chesnokova, J. Auracher]. — Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins, 2008. — 360 p. DOI: 10.1075/lal.5
13. Golisch S. Ich trage dein herz mit mir [Електронний ресурс] / Stefanie Golisch // Fixpoetry. — 2013. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.fixpoetry.com/feuilleton/lesarten/ee-cummings/i-carry-your-heart-with-me>.
14. Jakobson R. Selected Writings, Vol. 8: Major Works [Електронний ресурс] / Roman Jakobson // Mouton de Gruyter. — 1988. — Режим доступу до ресурсу : https://monoskop.org/File:Jakobson_Roman_Selected_Writings_Vol_8_Major_Works_1976-1980.pdf
15. Ferber M. A Dictionary of literary symbols / Michael Ferber. — Cambridge: Cambridge University Press, 2017. — 272 с. — (2).
16. Leech G. N. Style in Fiction: a Linguistic Introduction to English Fictional Prose (English Language) / G. N. Leech, M. H. Short. — London: Routledge, 2007. — 425 с.
17. Leech G. N. Language in Literature: Style and Foregrounding (Textual Explorations) / Geoffrey Neil Leech. — London : Routledge, 2008. — 222 p.

18. Leech G. N. A Linguistic Guide to English Poetry / Geoffrey Neil Leech. — Harlow: Longman, 1969. — 237 p.
19. Mukařovský J. Standard Language and Poetic Language [Електронний ресурс] / Jan Mukařovský // Georgetown University Press. — 1964. — Режим доступу до ресурсу : https://digilib.phil.muni.cz/bitstream/handle/11222.digilib/131565/Books_2010_2019_071-2014-1_7.pdf?sequence=1
20. Online OXFORD Collocation Dictionary of English [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <https://www.freecollocation.com/>.

REFERENCES

1. Giubbenet, I. V. (1991). Osnovy filologicheskoi interpretatsii literaturno-khudozhestvennogo teksta. Izd-vo MGU [in Russian].
2. Zadornova, V. Ya. (1992). Slovesno-khudozhestvennoie proizvedenie na raznykh yazykakh kak predmet lingvopoeticheskogo issledovaniia. MGU Imeni M.V. Lomonosova [in Russian].
3. Zadornova, V. Ya. (2005). Slovo v khudozhestvennom tekste. Yazyk, Soznanie, Kommunikatsiia: Sbornik Statei, 29, 115–125 [in Russian].
4. Ignatov, K. Yu. (2008). Lingvopoeticheskii analiz stikhotvoreniia ‘Bloody Men’ by W. Cope. Sbornik Nauchnykh i Metodicheskikh Trudov Kafedry Teorii Prepodavania Inostrannykh Yazykov MGU Imeni M. V. Lomonosova, 5, 48–69 [in Russian].
5. Morozova, H. & Chesnokova, A. (2018). Deviation in E. E. Cummings’ Poetry: The research of foregrounding. *Studia Philologica*, 10, 80–87 [in English].
<https://doi.org/10.28925/2311-2425.2018.10>
6. Naumenko, A. M. (2015). Zibrannia tvoriv. ChDU imeni Petra Mohyly [in Ukrainian].
7. Naumenko, A. M. (2005). Filolohichniy analiz tekstu (osnovy linhvopoetyky). Navchalnyi posibnyk dlia VNZ. Nova Knyha [in Ukrainian].
8. Ukrainska mova: Entsyklopediia. (2000). Ukrainska Entsyklopediia im. M. P. Bazhana.
9. Chesnokova, A. (2011). Yak vymiryaty vrazhennia vid poezii abo Vstup do empirychnykh metodiv doslidzhennia u movoznavstvi. Kyiv, Lenvit, p. 248[in Ukrainian]. DOI: 10.13140/2.1.3428.6400
10. Cooper, J. C. (1987). An Illustrated Encyclopaedia of Traditional Symbols. London: Thames & Hudson, 208 p. [in English].
11. Cummings, E. E. (1994). Complete Poems, 1904–1962. New York: Liveright, 1102 p [in Ukrainian].
12. Directions in Empirical Literary Studies: in honor of Willie van Peer. Ed. by S. Zyngier, M. Bortolussi, A. Chesnokova, J. Auracher, Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins, 360 p. [in Ukrainian]. DOI: 10.1075/lal.5
13. Golisch S. (2013). Ich trage dein herz mit mir. *Fixpoetry*.
<https://www.fixpoetry.com/feuilleton/lesarten/ee-cummings/i-carry-your-heart-with-me> .
14. Jakobson, R. (1988). Selected Writings. 8, Completion Vol. 1: Major works 1976–1980. Ed. with a pref. by Stephen Rudy [in English].
https://monoskop.org/File:Jakobson_Roman_Selected_Writings_Vol_8_Major_Works_1976-1980.pdf
15. Ferber, M. (2017). A Dictionary of Literary Symbols. Cambridge: Cambridge University Press, 272 p. [in English].
16. Leech, G. N. (2007). Style in Fiction: a Linguistic Introduction to English Fictional Prose (English Language). London: Routledge, 425 p. [in English].
17. Leech, G. N. (2008). Language in Literature: Style and Foregrounding (Textual Explorations). London: Routledge, 222 p. [in English].
18. Leech, G. N. (1969). A Linguistic Guide to English Poetry. Harlow: Longman, 237 p. [in English].
19. Mukařovský, J. (1964). Standard Language and Poetic Language [Електронний ресурс]. Georgetown University Press [in English].
https://digilib.phil.muni.cz/bitstream/handle/11222.digilib/131565/Books_2010_2019_071-2014-1_7.pdf?sequence=1
20. Online OXFORD Collocation Dictionary of English [in English].
<https://www.freecollocation.com/>

Дата надходження статті до редакції: 12.01.2021 р.

Прийнято до друку: 20.04.2021 р.